

Sprawozdanie z działalności Fundacji Pismo **za rok 2023**

MAGAZYN OPINII
Pismo.

Piotr Nesterowicz

Prezes Zarządu Fundacji Pismo
wydawca „Pisma. Magazynu Opinii”

Rok 2023 był dla wszystkich mediów niezależnych okresem wyzwań: zmagania się z trudnościami finansowymi wywołanymi inflacją oraz naciskami z zewnątrz. Odczuliśmy to również w „Piśmie”. Mimo tego konsekwentnie realizowaliśmy naszą strategię. Rozwijaliśmy treści będące znakiem firmowym „Pisma” (jak *Soczewki Pisma*, reportaże *at-large* czy nowy sezon *Śledztwa Pisma*) oraz treści cyfrowe. Inaczej niż szereg dużych mediów rozbudowaliśmy zespół tworzący „Pismo”. Kontynuowaliśmy inwestycje w rozwój wydania cyfrowego i promocję.

Rosnąca baza prenumeraterek i subskrybentów, regularnych czytelników, unikalnych użytkowników wydania cyfrowego i słuchaczek *Śledztwa Pisma*, coraz większe zainteresowanie grantodawców naszymi projektami oraz Wasze nieustannie zaufanie i wsparcie, dają nam pewność, że zdążamy w dobrym kierunku.

Mam nadzieję, że po zapoznaniu się z raportem, będziecie dumni z inicjatywy, którą wspieracie. Dzięki Wam możemy realizować naszą wizję „Pisma” jako wzoru niezależnego dziennikarstwa działającego dla dobra publicznego, bezkompromisowego pod względem jakości, wnikliwości i rzetelności treści, budując w ten sposób zaufanie do mediów niezależnych i podstawy społeczeństwa demokratycznego.

Dziękujemy, że wspieracie „Pismo” i wartości, w imię których powstało.

O Piśmie

Najważniejsze treści i działania w 2023 r.

Czytelnicy i czytelniczki

Wspierają nas

Wyniki finansowe i strategia rozwoju Pisma

Demokracja i zaufanie do mediów w Polsce spadają, udział osób unikających prasy/mediów rośnie, a niezależne media są pod coraz większą presją.

MAGAZYN OPINII
Pismo.

- Niezależne raporty wskazują na pogorszenie szeregu aspektów otwartego, demokratycznego społeczeństwa.
 - W World Press Freedom Index 2022 Polska spadła do najniższej pozycji w historii - 66 spośród 180 krajów - z 18 miejsca w 2015.
 - Wzrost inflacji (wskaźnik skumulowanej ok. 34% w latach 2021-2023) wywiera poważną presję na stabilność finansową niezależnych mediów, zarówno po stronie kosztów jak i przychodów.
-
- Rośnie segment tzw. „news avoiders”, głównie osób młodych i kobiet, z gorzej sytuowanych klas społeczno-ekonomicznych. 55% of Polaków/ek pozyskuje informacje z mediów społecznościowych, tylko 13% z prasy.
 - Ogólne zaufanie do mediów spadło do 42% z 57% w 2015. Jedynie 19% Polaków uważa media za niezależne od wpływów politycznych.

„Pismo. Magazyn opinii” (Pismo) to wyjątkowe medium w Polsce, które odpowiada na te potrzeby.

MAGAZYN OPINII
Pismo.

Misja Pisma:

Kształtowanie obecnych oraz przyszłych liderów i liderek życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego przez uwrażliwianie ich na najważniejsze zjawiska współczesności oraz inspirowanie do myślenia o procesach kształtujących przyszłość kraju i świata.

Wizja:

Pismo jest wzorem niezależnego dziennikarstwa działającego dla dobra publicznego (nie dla zysku) oraz bezkompromisowości pod względem jakości, wnikliwości i rzetelności treści. Jest najważniejszym źródłem pogłębionej wiedzy o świecie i ludziach dla osób mających wpływ na życie społeczne, gospodarcze i kulturalne. W unikalny sposób łączy literaturę faktu, piękną i obraz. Wszystkie treści są dostępne również w serwisie internetowym, aplikacji oraz w wersji audio.

Pismo jest unikalnym outletem mediowym.

MAGAZYN OPINII
Pismo.

- Pismo skupia się na długich, wnikliwych i niepartyjnych treściach.
- Łączy materiały reporterskie (śledcze, reportaże literackie, reporterskie seriale podcastowe), literaturę faktu (eseje, portrety czy rozmowy), literaturę piękną (opowiadania, poezję) i obraz (wyjątkowe ilustracje i zdjęcia).
- Jako bodajże jedyna krajowa redakcja regularnie ukazującego się tytułu prowadzi weryfikację faktów we wszystkich treściach przed publikacją.
- Pismo od początku ukazuje się w trzech wersjach, papierowej, cyfrowej (magazynpismo.pl) i audio oraz rozwija reporterskie seriale podcastowe, jak *Śledztwo Pisma*.

Pragniemy przywracać wiarę w dziennikarstwo działające dla dobra publicznego.

MAGAZYN OPINII
Pismo.

Kim jesteśmy?

Jesteśmy zespołem osób wierzących w uczciwe, wiarygodne, wysokiej jakości dziennikarstwo działające dla dobra publicznego. Pragniemy tworzyć wrażliwą społecznie treść, rzetelną i niepartyjną.

Niezależność redakcyjna jest dla nas kluczowa. Nie przedkładamy efektów finansowych ponad wyznawane zasady, nie epatujemy sensacją, nie angażujemy się w małosatkowe spory.

Wiemy, że pod tym względem wyróżniamy się na naszym rynku i doceniamy, że możemy tworzyć Pismo dla naszych zaangażowanych i otwartych na świat Czytelniczek i Czytelników.

O Piśmie

Najważniejsze treści i działania w 2023 r.

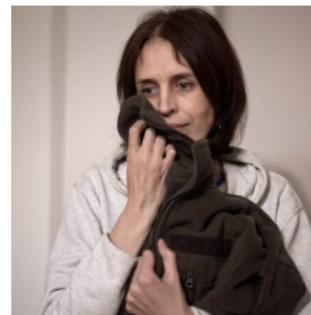
Czytelnicy i czytelniczki

Wspierają nas

Wyniki finansowe i strategia rozwoju Pisma

W 2023 roku położyliśmy nacisk rozwój flagowych formatów, jakim jest *Soczewka Pisma*.

- *Soczewka Pisma* jest formatem, jaki praktycznie już nie ukazuje się w polskiej prasie. To rozbudowany efekt wielomiesięcznych wysiłków autorów wspartych pracą redakcyjną, weryfikacją faktów, opracowaniem graficznym, zdjęciami wybitnych fotografek/ów i rozbudowaną infografiką.
- W 2023 roku ukazały się trzy Soczewki:
 - [Dom spakowany w torbę](#), o roku życia ukraińskich uchodźczyń w Polsce
 - [Pic na wodę](#) i przyczynach katastrofy ekologicznej na Odrze
 - [Nareszcie wolni. Twarze Konfederacji](#) o wyborcach skrajnej prawicy.

Dom spakowany w jedną torbę

AGATA GRZYBOWSKA, MICHAŁ SZCZĘCH
24.01.2023

Pic na wodę

BARTEK SABELA
26.06.2023

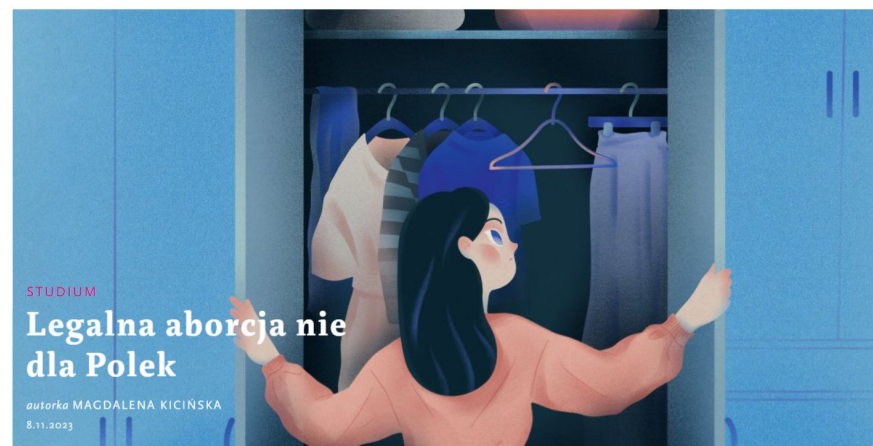

Nareszcie wolni. Twarze Konfederacji

MIROSLAW WLEKŁY
27.09.2023

W 2023 roku położyliśmy nacisk rozwój flagowych formatów, jakim są reportaże at-large.

- Obok *Soczewek Pisma* w zeszły roku zaczęliśmy publikować materiały at-large, obszerne teksty reportersko-analityczne, które stają się wiodącymi materiałami danego numeru.
- W 2023 opublikowaliśmy między innymi:
 - [Pułapki psychowashingu](#) o negatywnych zjawiskach wokół „kultury terapeutycznej”, pseudo terapii i coachingu
 - [Legalna aborcja nie dla Polek](#), o tym, jak lekarze uciekają od odpowiedzialności za życie i zdrowie pacjentek nawet w przypadkach dopuszczonych przez obecnie obowiązujące prawo.

Publikowaliśmy teksty w ramach cyklu poświęconego ekonomii.

MAGAZYN OPINII
Pismo.

W cyklu **Ekonomia 2.0** przyglądaliśmy się ekonomii przez pryzmat najbardziej palących wyzwań XXI wieku w obszarze technologii, ekologii i globalnej polityki oraz wpływu ekonomii na naszą współczesną rzeczywistość społeczną.

Ekonomia 2.0

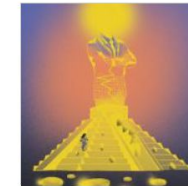
EKONOMIA 2.0

Czy idea degrowth jest odpowiedzią na ryzyka naszych czasów?

Entuzjaści degrowthu twierdzą, że rozwiązaniem nadchodzącej zapaści klimatycznej nie są techno- optymizm i wiara w projekty, które ładnie spinają się głównie w PowerPoincie. Nie wid...

KAMIL FEJFER

3.01.2024 | 06:01:00

EKONOMIA 2.0

Oszustwa finansowe – być mądrym przed szkodą

PIOTR WÓJCIK

5.09.2023 | 10:09:00

EKONOMIA 2.0

Płacowe porno. Czy ujawnienie wysokości pensji ma sens?

KAMIL FEJFER

1.03.2023 | 00:03:57

EKONOMIA 2.0

Niepewne scenariusze na niepewne czasy

KAMIL FEJFER

3.01.2023 | 22:01:48

EKONOMIA 2.0

Krwawica: rzecz o obiegu pieniądza

KACPER POBŁOCKI

1.11.2022 | 21:11:02

Dużo uwagi poświęciliśmy zmianom technologicznym.

Techno(r)ewolucje skupiają się na wpływie nowych technologii na kluczowe obszary naszego życia i próbie zrozumienia, w jaki sposób postęp technologiczny odpowiada na rozmaite współczesne wyzwania, oraz w jakim wymiarze generuje nowe problemy.

Techno(r)ewolucje

TECHNO(R)EWOLUCJE

Od gospodarki współdzielenia do tyranii algorytmów

Jak będzie wyglądał rynek pracy, na którym nie tylko nie mamy kontaktu ze współpracownikami, ale także z szefem, bo zarządzają nami bezosobowe algorytmy? Żle.

KAROL MUSZYŃSKI

7.06.2023 | 06:06:00

TECHNO(R)EWOLUCJE

AI: bójmy się, ale umiarkowanie

ARTUR KURASINSKI

10.05.2023 | 08:05:00

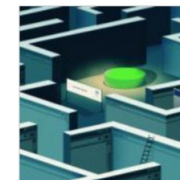

TECHNO(R)EWOLUCJE

E-sport. Wirtualny, ale prawdziwy

PAWEŁ KICMAN

10.05.2023 | 08:05:00

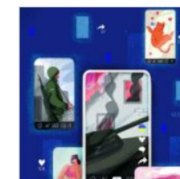

TECHNO(R)EWOLUCJE

Dla kogo działa internet? O inkluzywności sieci

WOJCIECH KUTYŁA

1.03.2023 | 00:03:52

TECHNO(R)EWOLUCJE

For You War. Obrazy wojny w czasach TikTok'a

MIROSLAW FILICIAK

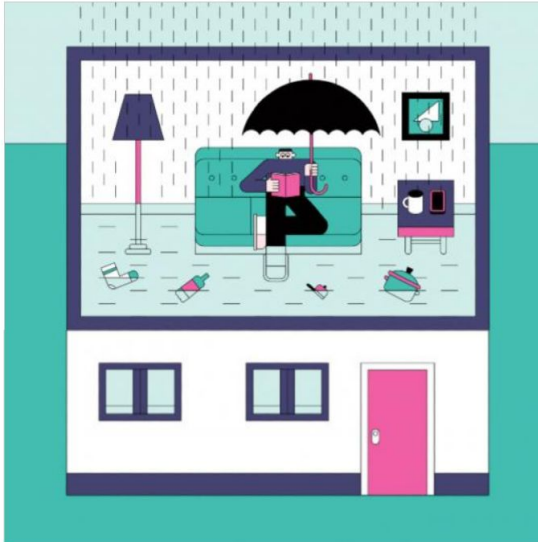
31.01.2023 | 22:01:08

Innym przykładem cyklu treści jest Architektura 2.0.

Cykl **Architektura 2.0**, prowadzony przez Filipa Springera, poświęcony był potrzebie nowego podejścia do architektury i urbanistyki w kontekście globalnych i lokalnych wyzwań, jakie niesie nam XXI wiek.

Architektura 2.0

ARCHITEKTURA 2.0

Życie po komfortocenie: architektura dyskomfortu

Być może w architekturze rozpoczyna się właśnie epoka projektowania dyskomfortu. Warto jednak jeszcze podjąć próbę wymyślenia jej innej nazwy – może to być: epoka dobrostanu.

FILIP SPRINGER
5.12.2023 | 23:12:00

ARCHITEKTURA 2.0

Czy powinniśmy żyć w gęstych miastach?

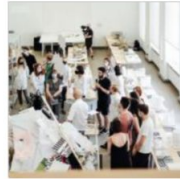
FILIP SPRINGER
8.11.2023 | 03:11:00

ARCHITEKTURA 2.0

Czy powinniśmy wznosić nowe budynki?

FILIP SPRINGER
4.07.2023 | 15:07:31

ARCHITEKTURA 2.0

Pytania o odbudowę Ukrainy

FILIP SPRINGER
31.01.2023 | 22:01:48

Ważnym projektem jest *Premiera Pisma*, która po pandemicznej przerwie powróciła w swej pełnej odsłonie.

MAGAZYN OPINII
Pismo.

Premiera Pisma to comiesięczne spotkania poświęcone przewodniemu tematowi miesięcznika.

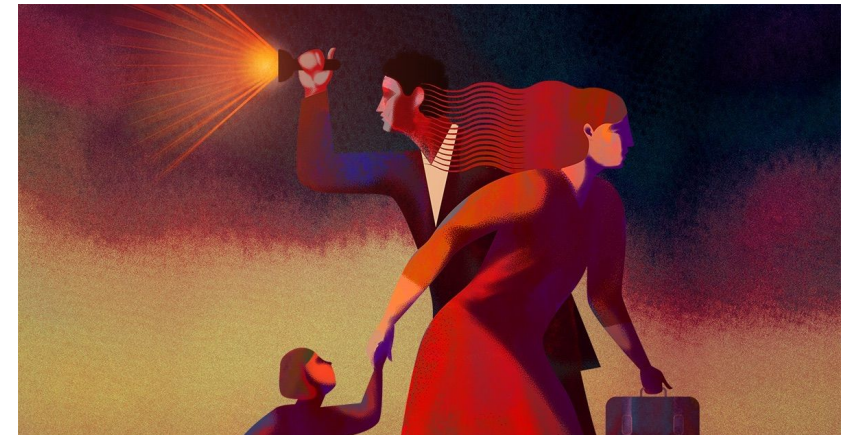
W zeszły roku 12 *Premier* dotarło do ponad 36 tys. odbiorców:

- Prawie 1 tys. uczestników wydarzenia na żywo w Teatrze Studio;
- 7,5 tys. osób oglądających transmisję wideo (na żywo i z odtworzenia);
- 28 tys. odsłuchań podcastu.

W 2023 roku ukazał się 4 sezon *Śledztwa Pisma*.

- *Śledztwo Pisma* to pierwszy polski reporterski serial podcastowy. Każdy z sezonów *Śledztwa* był nominowany do nagród Grand Press, Podcast Roku czy Best Stream Awards. Sezon 2 otrzymał Grand Press 2020.
- Łącznie odcinki wszystkich sezonów zostały odsłuchane ponad 2 miliony razy przez ponad 300 tys. osób unikalnych słuchaczy/słuchaczek.
- 4 sezon został wyemitowany w kwietniu 2023 roku i dotyczy kwestii porwań rodzicielskich. To opowieść o rodzicielskim bólu, o sile mediów społecznościowych i o dylematach, przed którymi nikt nie powinien stawać. Autorzy, Maria Hawranek i Szymon Opryszek, dowodzą, jak łatwo w Polsce przepaść bez śladu i nie zostać odnalezionym.

W 2023 roku rozwinęliśmy również treści dostępne dla subskrybentów i prenumeratorek w wersji cyfrowej Pisma.

- Publikujemy trzy newslettery z treścią: *Zachwyty “Pisma”*, *Powody do radości* i *Wybór Zagraniczny*, na które zapisało się niemal 20% subskrybentów. Dodatkowo 1,4 tys. osób zapisało się na otwarty newsletter *Aktualności*.
- Raz w miesiącu ukazywały się felietony Andrzeja Andrysiaka (*Bocznymi drogami*), Pawła Marczewskiego (*Pismo ze świata*) i Sylwii Czubkowskiej (*Błąd systemu*).
- Od początku 2023 roku publikujemy *Rzecz Gustu*, cotygodniowe rekomendacje wydarzeń kulturalnych mających miejsce w całym kraju.

Wiosną 2023 roku uruchomiliśmy aplikację Pisma na IOS i Android.

- Jest to wersja beta aplikacji, zawierająca jedynie podstawowe funkcjonalności, pozwalające na czytanie i słuchanie treści Pisma.
- Jest dostępna tylko dla subskrybentów i prenumeratorów (wymaga zalogowania).
- Do końca roku pobrało i regularnie korzysta z niej 2.3 tysiąca osób, co stanowi 30% subskrybentów Pisma.

Magdalena Kicińska otrzymała tytuł Redaktorki Naczelnej Roku zdaniem branżowego Media Marketing Polska.

MAGAZYN OPINII
Pismo.

W uzasadnieniu wyróżnienia napisano między innymi:

Po pięciu latach istnienia „Pismo. Magazyn opinii” potwierdza każdym numerem, że nazywanie go polską wersją „New Yorkera” to nie pochwała na wyrost (...) „Pismo” to w obecnych czasach dobra rzadkie (...).

Jesteśmy świadkami głębokiego kryzysu prasy drukowanej (...), pogoni mediów za niekoniecznie prawdziwymi, za to „najświeższymi” newsami i clickbaitowymi nagłówkami. „Pismo” idzie niejako pod prąd tym trendom (...) stawia na pogłębione, solidnie udokumentowane materiały dziennikarskie.

Autorzy i autorki Pisma byli nominowani i otrzymali szereg nagród (wybrane przykłady).

MAGAZYN OPINII
Pismo.

Bartek Sabela, Soczewka Pisma pt. *Mur nadziei*, nominacja to True Story Award.

**TRUE
STORY
AWARD**

Marek M. Berezowski, *Bachmut. Dziesięć miesięcy bitwy o miasto*, Grand Press Photo 2023.

Maja Hawranek, Szymon Opryszek, *Śledztwo Pisma, Sezon 4*, nominacja, Podcast Roku 2023.

Zuzanna Kowalczyk, Joanna Gutral, *Pułapki psychowashingu*, nominacja w kategorii Najlepszy prasowy materiał dziennikarski, Nagroda im. Teresy Torańskiej 2023.

O Piśmie

Najważniejsze treści i działania w 2023 r.

Czytelnicy i czytelniczki

Wspierają nas

Wyniki finansowe i strategia rozwoju Pisma

Pismo dociera do około 50 tysięcy odbiorców miesięcznie.

- Pismo co czyta i słucha około 50 tysięcy osób miesięcznie, wśród nich około 20 tysięcy to stali czytelnicy i słuchaczk.
- Ponad 8 tysięcy osób subskrybuje i prenumeruje.
- Wydanie papierowe ukazuje się w nakładzie 12 tysięcy egzemplarzy.
- Wydanie cyfrowe to około 45 tysięcy unikalnych użytkowników miesięcznie. W serwisie jest zarejestrowanych niemal 40 tysięcy użytkowników.
- Treści w wersji audio i podcasty są odsłuchiwane około 20 tysięcy razy każdego miesiąca.
- W samym 2023 roku odcinki czterech sezonów *Śledztwa Pisma* zostały odsłuchane niemal 300 tysięcy razy.

Nasi odbiorcy to obecni i przyszli liderzy i liderki opinii, ale również osoby z segmentu „nie ufających mediom i unikających prasy”.

- Pismo dociera do osób, które mają istotny wpływ na opinie i postawy innych, i powstaje z myślą o nich.
- Prawie 60% czytelników i czytelniczek to menedżerowie średniego i wyższego szczebla, przedsiębiorcy, reprezentanci wolnych zawodów, nauczyciele szkolni i akademicy.
- Równocześnie poprzez seriala podcastowe dociera do odbiorców, którzy w dużej mierze odpowiadają segmentowi “nie czytających prasy i nie ufających mediom”: 3/4 to kobiety, ponad 70% to osoby poniżej 35 lat.

Nasi czytelnicy i czytelniczki są bardzo zaangażowane.

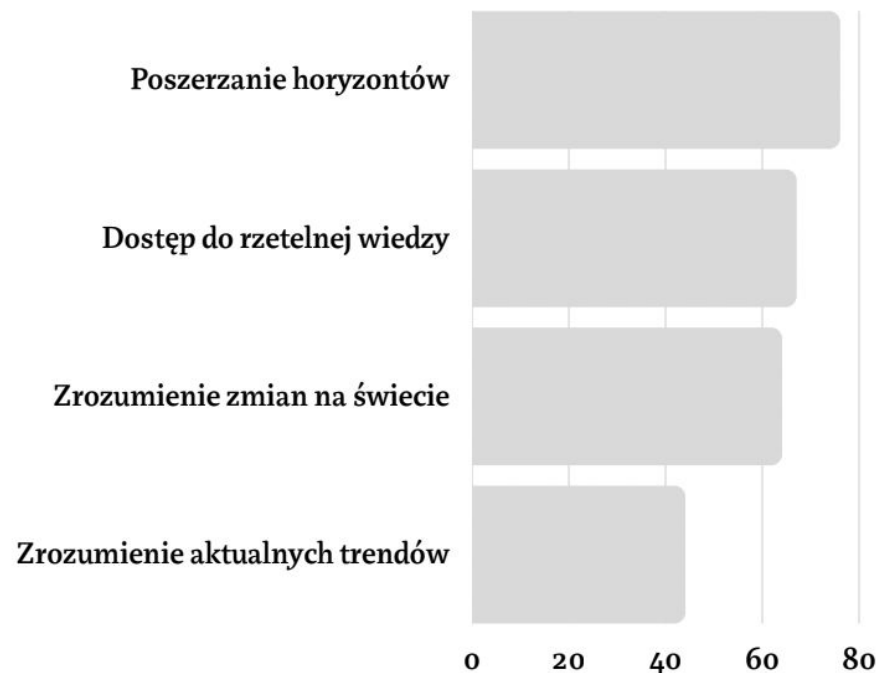
- Net Promoter Score (NPS, skłonność do polecania bliskim i znajomym) Pisma wynosi 86%, co uznawane jest za klasę światową.
- 88% regularnych czytelników deklaruje, że poleca swoim bliskim treści z Pisma.
- 85% osób prenumeruje Pismo dłużej niż rok. 29% deklaruje, że czyta Pismo od początku jego istnienia, czyli od ponad sześciu lat.

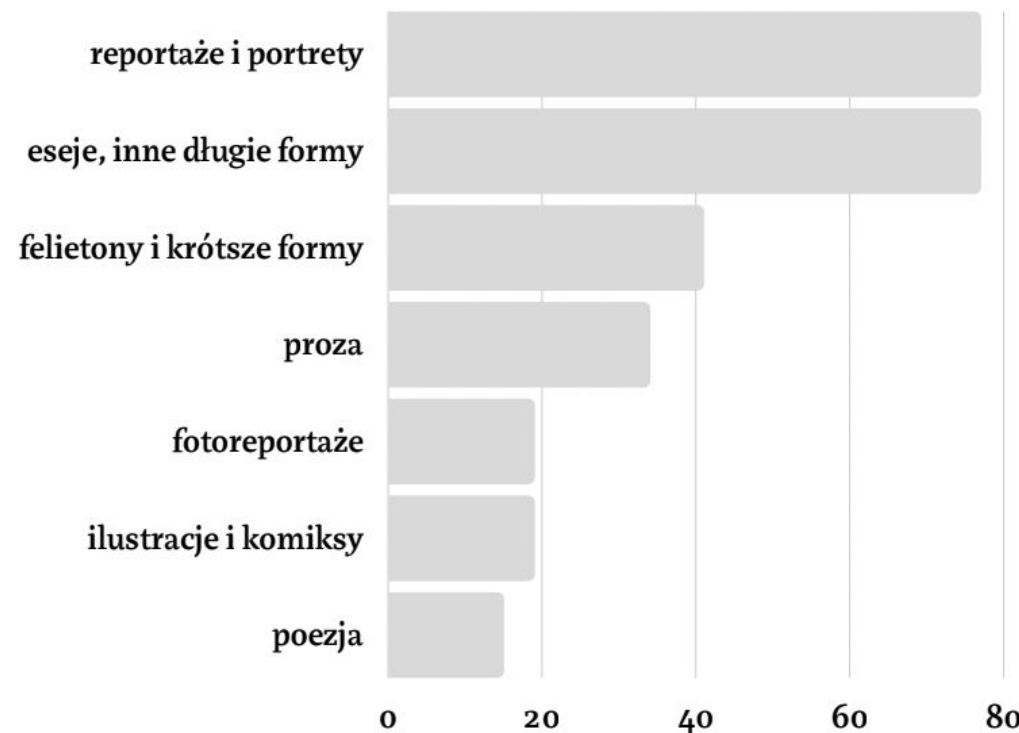
Czytelnicy oczekują, że Pismo będzie dla nich źródłem rzetelnej wiedzy o świecie i aktualnych trendach.

MAGAZYN OPINII
Pismo.

Jakie oczekiwania mają czytelnicy względem Pisma?

Po jakie formaty najchętniej sięgają czytelnicy?

Pismo to również obecność w mediach społecznościowych i bliski kontakt z rosnącą bazą osób śledzących nasze profile.

MAGAZYN OPINII
Pismo.

53 tysiące obserwujących

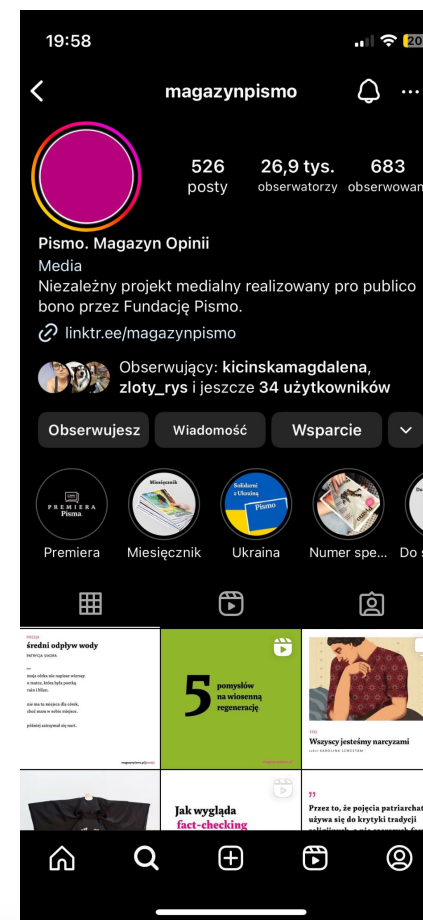
26 tysięcy obserwujących

19 tysięcy obserwujących

5 tysięcy obserwujących

O Piśmie

Najważniejsze treści i działania w 2023 r.

Czytelnicy i czytelniczki

Wspierają nas

Wyniki finansowe i strategia rozwoju Pisma

Pismo działa i rozwija się między innymi dzięki wsparciu szeregu instytucji i firm.

MAGAZYN OPINII
Pismo.

Do firm i instytucji wspierających i współpracujących z Pismem w 2023 roku między innymi należą:

Pismo wspierają również międzynarodowi grantodawcy zaangażowani w finansowanie niezależnych mediów.

MAGAZYN OPINII
Pismo.

European **MEDIA AND
INFORMATION** Fund
Managed by
Calouste Gulbenkian Foundation

HEINRICH BÖLL STIFTUNG
WARSZAWA
Polonia

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

ZEIT-Stiftung
Ebelin und Gerd
Bucerius

Internews

Grant instytucjonalny w ramach 3-letniego programu wspierania dziennikarstwa działającego dla dobra publicznego.

Wsparcie działań w zakresie weryfikacji faktów prowadzonych przez *Pismo*.

Grant finansujący transgraniczne śledztwo poświęcone przyczynom katastrofy ekologicznej na Odrze.

Wsparcie organizacji *Premier Pisma* oraz *Soczewki Pisma* poświęconej „polskiemu szlakowi migracyjnemu” (publikacja planowana w sierpniu 2024).

Wsparcie cyklu poświęconego literaturze niemieckiej.

Wsparcie przygotowania *Soczewek Pisma: Nareszcie wolni. Twarze Konfederacji* oraz poświęconej „polskiemu szlakowi migracyjnemu”.

Grant w ramach programu “Wsparcie mediów niezależnych/Expanding Production of Independent Content (EPIC)” na rozwój wyjątkowych treści.

O Piśmie

Najważniejsze treści i działania w 2023 r.

Czytelnicy i czytelniczki

Wspierają nas

Wyniki finansowe i strategia rozwoju Pisma

Na budżet Pisma składając się głównie koszty zespołu, treści oraz druku i dystrybucji, które są finansowane przede wszystkim z prenumeraty, darowizn i grantów.

Struktura kosztów, tys. PLN*

	3 678
Zespół (wynagrodzenia)	47%
Koszty treści	23%
Druk, dystrybucja, obsługa wysyłki	21%
Marketing	5%
Administracja, księgowość i inne	4%

Struktura przychodów, tys. PLN*

	3 453
Prenumerata i subskrypcja	29%
Sprzedaż detaliczna	12%
Darowizny i granty	38%
Sponsoring, reklama i współprace	15%
Licencja treści	6%

* Gotówkowo, rachunkowość zarządcza używana do budżetowania i zarządzania projektem

Strategia rozwoju Pisma do 2027 roku opiera się na trzech głównych priorytetach.

- **Rozwój treści**, w tym wyjątkowych treści w miesięczniku (*Soczewki Pisma*, teksty *at-large*, do około 8 rocznie) oraz reporterskich seriali podcastowych (do 4 rocznie).
- **Zwiększenie zasięgu oraz bazy subskrybentów**, w tym czytelników* miesięcznika z ok. 50 tysięcy do 70 tysięcy miesięcznie, ponad 300 tysięcy nowych słuchaczy seriali podcastowych, oraz wzrost bazy subskrybentów i prenumeratorek do ponad 16 tysięcy osób.
- **Osiągnięcie stabilności finansowej**, zwiększając przychody do ok. 5 mln PLN rocznie, z przychodami od czytelników stanowiącymi ponad 70% dochodów.

* Łącznie sprzedaż detaliczna, subskrypcje, UV (unikalni użytkownicy) w serwisie

Finansowanie działalności i rozwoju Pisma zależy od wsparcia darczyńców prywatnych i instytucjonalnych.

- Wsparcie darczyńców prywatnych i instytucjonalnych pozostaje ważnym źródłem przychodów w nadchodzących latach.
- Przychody fundraisingowe są kluczowe dla skutecznego wdrożenia strategii rozwoju i stanowić będą główne źródło finansowania inwestycji w zespół, rozwój treści, marketing i IT.
- Wsparcie darczyńców zapewnia średnioterminową stabilność i tworzy pomost do czasu zwiększenia udziału przychodów od czytelników w całym budżecie Pisma.

Dziękujemy, że jesteście z nami i możemy razem rozwijać Pismo i docierać do coraz większej ilości odbiorców z wysokiej jakości treściami.

W razie pytań, zapraszamy do kontaktu
z **Inez Jaworską** pod adresem mailowym:
inez.jaworska@magazynpismo.pl
lub numerem telefonu 883 919 098.

